

Stockholms stads äldreombudsman

Linda Vikman

Vad ska äldreombudsmannen i Stockholms göra?

- Omvärldsbevaka och informera
- Bevaka äldres intressen och rättigheter
- Samverka med nämnder och styrelsen, KPR och andra
- Bidra till att öka kunskapen om äldres levnadsvillkor
- Föreslå åtgärder för att förbättra situationen för äldre
- Lämna en rapport till KF vartannat år

Vad ska/kan äldreombudsmannen INTE göra?

- Företräda enskilda personer
- Handlägga enskilda ärenden eller klagomål
- Överpröva eller ändra beslut som är fattade av annan nämnd

SKILLNAD FRÅN TIDIGARE

ÄLDREOMBUDSMAN

Vem/vilka

Om jag säger
framför dig, ve

Majoriteten sv
kvinna, ganska
glad men kans

Och så slutlige

Susanne Rolfner-S

"Vem är den äldre

Äldre kvinna rånades fräckt

BROTT

En kvinna i 45-årsåldern blev under måndagen bestulen på sin handväska, ett armbandsur, samt ett armband. Det sammanlagda värdet på stöldgodset uppgår till hundratu-

händelsen ha blivit väl chockad och skärrad. I att polispatrullen mött henne fick hon följa med stationen där en anm gjordes och där de best sakerna fick identifiera gott det gick, bland annat om att kvinnan fick upp inristade initialer och a

Om äldreomsorg i budget 2019

I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Stockholm ska vara en äldrevänlig stad. För oss är det självklart att man som äldre ska kunna leva sitt liv med självbestämmande, respekt och värdighet, även högre upp i åren.

Stockholm ska vara en trygg stad att åldras i. På ålderns höst ska ingen behöva känna oro över sitt boende eller att inte få den hjälp man behöver oavsett om den äldre väljer att bo kvar hemma eller på ett äldreboende.

Insatserna till äldre personer som lever i hemlöshet ska fortsätta utvecklas.

Definition - Äldrevänlig stad

”En äldrevänlig stad är en inkluderande och tillgänglig stad med en miljö som främjar ett aktivt liv – hela livet.”

Äldrevänlig stad – vad är det?

Sex fokusområden (WHO har åtta)

1. Bostäder
2. Social delaktighet, inkludering och respekt
3. Ta tillvara äldre människors resurser
4. Samhällsstöd och service
5. Utomhusmiljöer och byggnader
6. Transport och mobilitet

Vad säger media?

”Är man behövd, så mår man väldigt bra.”

Det är ett citat från *Strategi för en äldrevänlig stad – underlag till program*. Många äldre i utredningen lyfter fram att det finns en ålderism – en åldersdiskriminering i samhället.

Strategin avslutas med: “Ett äldreperspektiv – och i synnerhet de äldres egna perspektiv – saknas ofta i samhället” För ”Är man behövd, så mår man väldigt bra”.

Lika behandling

Olika behandling

Särskilt sårbara grupper

- HBTQ
- Äldre som utsätts för våld
(inklusive sexuellt, psykiskt och ekonomiskt våld)
- Psykisk ohälsa
- Missbruks- och/eller hemlöshetsproblematik
- PTSD
- Äldre som lever med HIV

Om äldre och äldreomsorg

- ✓ Ca 140 000 personer 65 +
- ✓ ca 29 000 har någon form av insats
- ✓ Sverige är världens fjärde bästa land att åldras i
- ✓ Färre äldre ensamma i Norden än i södra Europa
- ✓ Kvinnor har i snitt 67 % av männens pensioner
- ✓ Kvinnor utgör 70 procent av den totala andelen äldre med äldreomsorg.
- ✓ De allra flesta äldre bor i det ordinära bostadsbeståndet. 2016 bodde fem procent av de äldre på särskilt boende, varav en procent på servicehus.

BOENDE

EN ÖVERSIKT

B = BISTÅNDSBESLUT BEHÖVS

	 SENIORBOENDE	 TRYGGHETS- BOENDE	 SERVICEHUS B	 VÅRD- OCH B OMSORGSBOENDE
1. Vad innebär boendeformen?	<ul style="list-style-type: none"> • Åldersgräns varierar • Egen lägenhet • Finns som hyresrätt, bostadsrätt eller kollektivboende • Ofta tillgång till viss service	<ul style="list-style-type: none"> • Från 75 år • Egen lägenhet • Personal viss tid av dygnet • Gemensamma lokaler för aktiviteter och måltider	<ul style="list-style-type: none"> • Från 65 år • Egen lägenhet med trygghetslarm • Vid omsorgsbehov som är svåra att tillgodose i det egna hemmet • Tillgång till sjuksköterska • Gemensamma lokaler för aktiviteter och måltider	<ul style="list-style-type: none"> • Från 65 år • Egen lägenhet eller rum med trygghetslarm • Vid behov av omfattande hjälpinsatser • Fullständig service och omvårdnad dygnet runt
2. Hur ansöker jag?	<ul style="list-style-type: none"> • Kräver inte biståndsbeslut • Seniorboende som hyresrätt förmedlas av Stockholms stads bostadsförmedling eller av enskilda bostadsbolag och organisationer • Förtur kan ges på grund av starka medicinska eller sociala skäl	<ul style="list-style-type: none"> • Kräver inte biståndsbeslut • Förmedlas av Stockholms stads bostadsförmedling • Möjlighet att stå i kö till valfritt boende från 70 år	<ul style="list-style-type: none"> • Kräver biståndsbeslut • Beviljas utifrån behov • Omfattas inte av valfriheten – kan inte välja boende	<ul style="list-style-type: none"> • Kräver biståndsbeslut • Beviljas utifrån behov • Möjlighet att själv välja boende och utförare
3. Kan jag få extra hjälp?	<ul style="list-style-type: none"> • Kan kompletteras med bland annat hemtjänst och/eller trygghetslarm	<ul style="list-style-type: none"> • Kan kompletteras med bland annat hemtjänst och/eller trygghetslarm	<ul style="list-style-type: none"> • Trygghetslarm ingår • Kan kompletteras med bland annat servicehusets egna hemtjänst	<ul style="list-style-type: none"> • All service ingår

Valfrihetssystemen som finns inom stadens äldreomsorg

	Hemtjänst	Ledsagning och avlösning	Vård- och omsorgs-boende	Dagverksamhet	Boendestöd	Servicehus
Infördes	Januari 2002	Januari 2002	Juli 2008	Juli 2009	Januari 2010	Januari 2018
Omfattar	<ul style="list-style-type: none"> • Alla åldrar • Ca 120 utförare 	<ul style="list-style-type: none"> • Alla åldrar • Ca 120 utförare 	<ul style="list-style-type: none"> • Personer 65+ • Ca 130 boenden • Utförare inom Stockholms län 	<ul style="list-style-type: none"> • Personer 65+ • Ca 30 utförare 	<ul style="list-style-type: none"> • Alla åldrar • Ca 45 utförare 	<ul style="list-style-type: none"> • Vanligen personer 65+ • 13 servicehus

J.M.W. Turner

How others see you, is not important.
How you see yourself means everything.

Tack för mig!

Äldreombudsman Stockholms stad

Linda.vikman@stockholm.se

Tel. 08- 508 29 447